

LEMIESZ (21) *sb m*

lemiesz (21), [**lemiasz**].

le- (20), lę- (1); -mię- (17), -mię- (4).

Oba e jasne; a z tekstu nie oznaczającego pochyleń.

sg N lemiesz (6). ◇ G lemiesza (1). ◇ A lemiesz (2). ◇ I lemiesz(e)m (1). ◇ L lemieszu (1). ◇ pl N lemiesze (1). ◇ G lemiesz(o)w (1). ◇ A lemiesze (8). ◇ [du A (cum nm) lemiesza PaprGniazdo 402.] Sł stp, Cn notuje, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) – XVII w.

Ostrze u pługa podcinające skibę; vomer Murm, BartBydg, Mymer², Cn; vomis Murm, BartBydg, Cn (21) : Murm 151; Vomer, lyemyesz, vel vomis, est ferrum, quod infigitur dentali aratri, croy. BartBydg 173; Mymer² 16; rzeczy gwałtem pobral [...] dwye siekiercze dwye kossuly y trzy lemyeshe ZapWar 1542 nr 2559; RejWiz 125v; ten to [Sangar] iednym lemiefzem zábił fześć fet nieprzyaciół BielKron 49v; chodzili wżyfcy Izraélcżycy do Filiftnow/ káždy oftrzyć lemiefzá fwego. CzechRozm 109v; GórnRozm N; RybGęśli B2; [6 aratra alias liemiaschow. CracArtific 1515 nr 327; [mąż] Niołł dwa tpe Lemiefzá oftrzyć Kowalowi PaprGniazdo 402].

W połączeniach szeregowych (4): Pług/ lemiefz/ iármzo y woły BierEz A3v; RejWiz 6v; Skánderbeg tho bacząc/ połał mu theż wdáry kroy/ lemiefz/ radlicę BielKron 256; KochFrag 28.

*Przysłowie:Gdyby wżyfcy powiną cnotę miłowáli/ Miecżeby ná lemiefze wżyfcy pokowáli. RejWiz 137v; A fkuią z mieczow swoich lemiefse [gladios suos in vomeres]/ y z włoczeń swoich fierpy. Leop Is 2/4; Dayćie robić miecze z lemiefzow [ligones] wálfych BibRadz Ioel 3/10; Przekuią miecze ná lemiefze bo pokoy będzie wżedy CzechRozm 112 marg, 112, **3v; KochProp 6; OrzJan 53. [Ogólem 8 r.].*

Synonimy: kroj, radlica.

KN